

ZER DEMONTRE EGITEN DU ARGAZKI ZUZENDARI BATEK?

“Film horren argazkia bikaina da”. “Argazki zuzendaritzaren arloa ikaragarria iruditu zait”. Pastazko betaurrekoak jantzita ditugula, askotan esan edo entzun ditugu esaldi horiek, ezta? Baina, esaten ari zareten une berean, zenbatetan pentsatu duzue “ez dakit zer arraio den film batek argazki on bat izatea, baina tira...”. Jakin, argazki zuzendari baten lana ezinbestekoa dela film bat aurrera eramateko. Eta ez, bere lana ez da film konkretu horri buruzko promozio argazki tipiko horiek egitea.

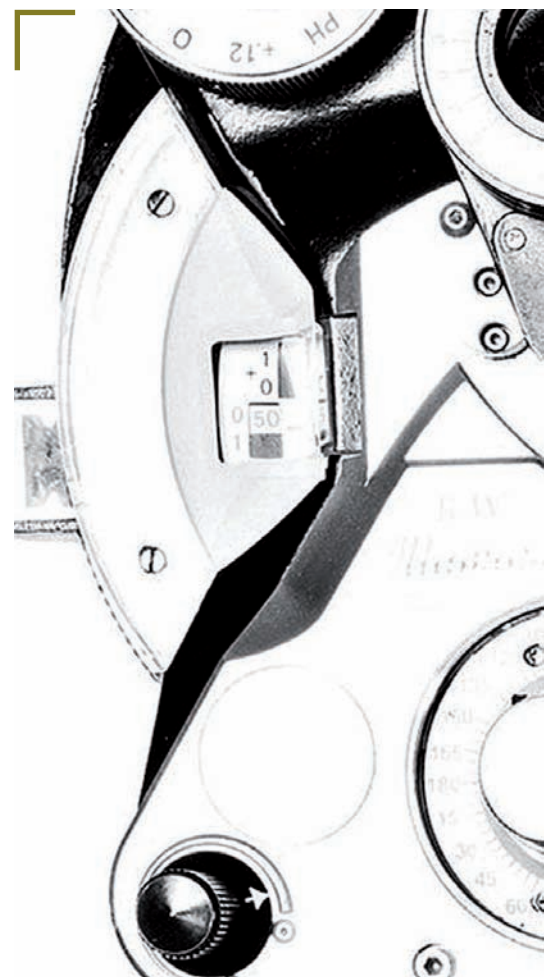

Gaizka Izagirre
@Gaizka_Izagirre

Nestor Almendros, Vittorio Storaro, Christopher Doyle, Roger Deakings, Gordon Willis, Gregg Doland... Zazpigarren arteak eman dituen argazki zuzendari onenatarikoak izan arren, ziur oso gutxitan (agian inoiz ez) entzun dituzuen izenak direla. Baina, zer izango lirateke adibidez Terrence Malick eta Alejandro González Iñárritu, Emmanuel Lubezki gabe? Zer Steven Spielberg, Janusz Kaminski gabe? Bai, zuzendari askoren eskutik, gehienetan argazki zuzendari berdinak joaten baitira: Sven Nykvist-Ingmar Bergman, John Alcott-Stanley Kubrick, Robert Richardson-Quentin Tarantino, Robert Yeoman-Wes Anderson... Pentsaezina zuzendari erraldoi hauen filmak ulertzea, argazkiari esker lorturiko estetika eta berezko atmosfera hori gabe. Dena den, ez dago hain urrutira joan beharrik, argazki zuzendari bikainei buruz aritzeko. Euskal Herrian bertan, Javier Agirre (*Amama, Loreak, Urte berri on amona, 80 egunean, Lucio, Aupa Etxebeste...*), Gaizka Bourgeaud

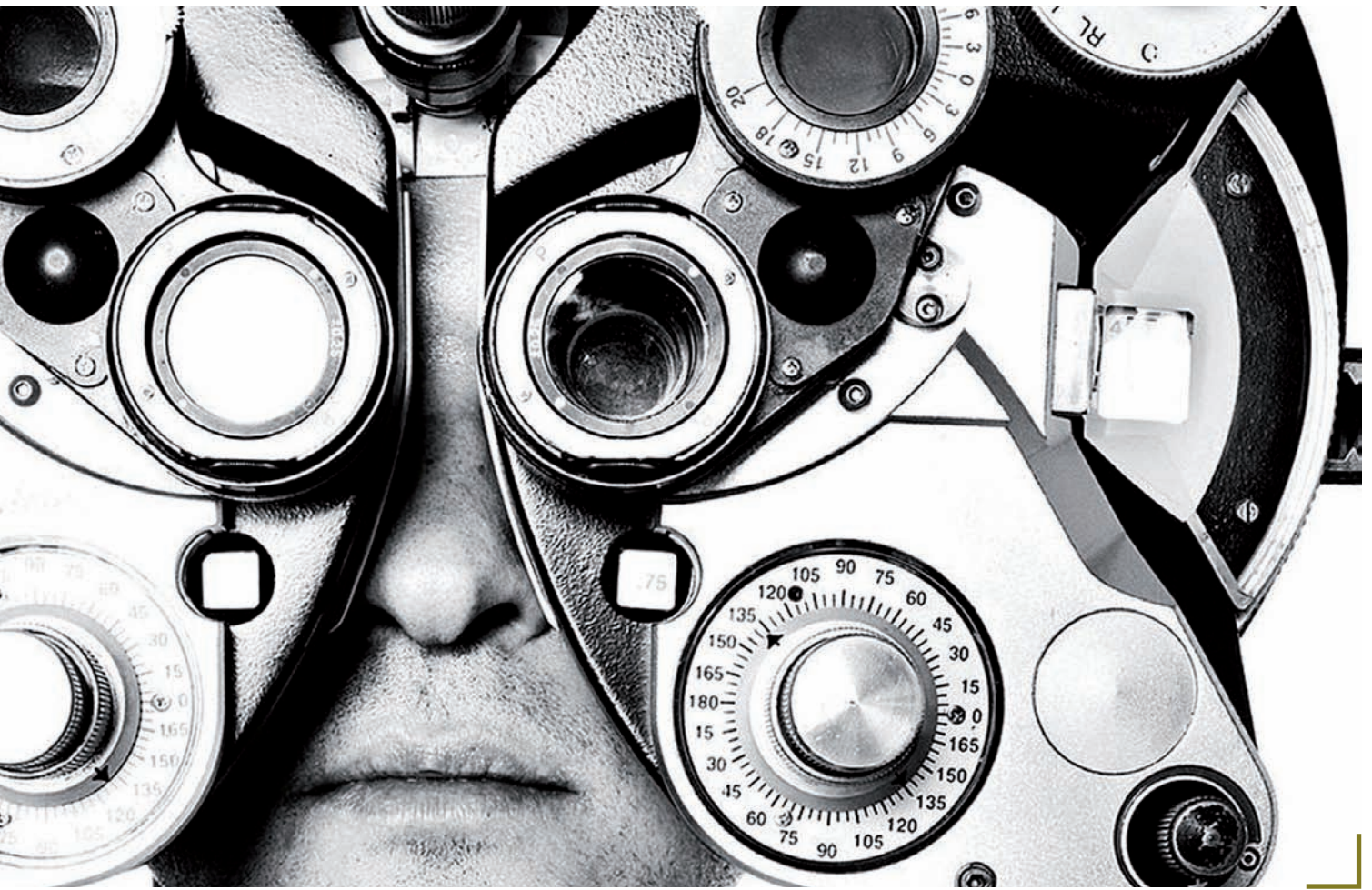
(*Un otoño sin Berlin, Bertsolari, Kutsidazu bidea Ixabel...*), Juantxo Sardon (*Gazta zati bat, Barrura begiratzeko leihoak...*) eta jakina, nazioartean ezagunak diren Flavio Martínez Labiano, Javier Agirresarobe, Juan Ruiz Anchía eta Kiko de la Rica bezalako izenak topa ditzakegu.

Hitz poetiko samarrak erabiliz, beraien eginkizun orokorra argiaren birtatez zuzendariaren ametsak marraztea dela esango genuke. Obra osoaren estetika konkretua lortu eta irudi kalitate mantentzea. Baina baita beraien lan-talde osoa koordinatzea ere, kamera, fokua arduraduna, laguntzaileak eta elektrikoak esterako, bakoitzak bere eginkizun zorrotza izaten duela kontuan izanda. Aurre-ekoizpen prozesuan egindako lan guztiari esker, argazki zuzendariak alde aurretik lortu nahi den estetika zehatz-mehatz ezagutzen duenez, grabaketa hasten den unean lente eta objektiboak, formatua, euskarria, kameraren altura, mugimenduak,

posizio konkretuak eta beste hainbat gauza bateratzen ditu, taldeko kide bakoitzari funtzio zehatza emanez. Azken urteetan, dena den, kamera digitalen etorrerarekin, lehen zituzten beste hainbat eginkizun ordezkatzeko joan dira. Grabatzerako orduan, adibidez, zeluloidearen tratamenduaz eta errebelatuaz kezkatu beharrean, zuzenean disko gogor batean grabatzen da. Tira, mundu perfektu batean hala gertatuko litzateke, baina askotan errealtatea oso desberdina da. Diru faltak edo baliabide eskasek “gerrilla errodaje” deiturikoak bultzatzen du askotan. Kamera esku artean duen berberak egiten eta zuzentzen ditu edizio lanak, “arazorik gabe” gainera.

Horrez gain, filma zein prozesutan dagoen, argazki-zuzendariaren eginkizuna aldatzen joaten da. Aurre-ekoizpenean sartzeko, errodaje jarraitu eta post-produkzio fasean amaitu. Lokalizazio teknikoetan egoten da, gidoiaren analisi eta egituraketa bisualean, aipaturiko

grabaketa prozesuan hartu beharreko erabaki guztietan, baita filma muntaketa prozesuan dagoenean, argi/koloreari azken ukituak emanaz, itxura "biribila" emateko. "Timing" prozesuan, erro-dajejan gerta daitezkeen akats txikiak zuzentzen ditu, ahalik eta jarraitasun fotografiko handiena lortzeko helburuarekin. Baina garrantzitsuena, helburu

nagusia, irudi horiek guztiak ikuslearengan emozio eta sentsazioak piztea da. Filtro, objektibo eta iluminazio desberdinak erabiltiaz efektu emozional eta dramatikoak bilatzea, alegia. Eta batez ere, gidoiak eta istorioak eskatzen duen horrekin eskutik joatea.

Batzuek esango dute, ekoizpen baten lan-taldearen barruan tekniko soil

batzuk direla. Besteek ordea, artistak, irudiaren magoak. Nik uste dut bietatik dutela apur bat. Argi dago zazpigarren artearen makineriaren barruan ezinbesteko engranajea direla. Ezin ahaztu, bide desberdinak jarraitu dituzten arren, argazkigintza eta zinema ama beraren anaia-arrebak direla, sustrai berberetik jaiotakoak. ■

tradEBI
EB Traducciones Itzulpenak, S. L.
www.tradebi.com

BIZENTAREN LUMAK
elhuyar da

Zelai Haundi, 3
Osinalde Industrialdea
Usurbil (Gipuzkoa)
☎ 943 363 040
www.elhuyar.eus

Zure jendea, zure
hedabidea, zure iragarkia:
JARRI PUBLIZITATEA HEMEN

ARGIA

943 371545 | publiz@argia.eus | www.argia.eus/tarifak